

## **PDO 1 téma Vyznání** (společné téma prvních dvou čtení)

Když se řekne vyznání, co se vám vybaví? Jaké slovní spojení?

V ČJ většinou význam hlásti se/přiznávat se k němu k někomu, dát otevřeně najevo , přihlásit se k ..

V životě víry je vyznání prostou odpovědí na otázku: V co věříš, čemu věříš? Je to jasná formulace mé víry. Jakékoliv vyznání víry by mělo jasně koncipovat to, v co věřím, na čem stavím svůj život, podle čeho se orientuji, čeho se držím, když jsem postaveny před důležité rozhodnutí.

Dokázali byste takto stručně, jasně a výstižně svoji víru popsat.

Když člověk vstupuje do církve, jsou mu předloženy články víry, které věřící sjednocují ve víře, a jsou, nebo by měly být, odrazovým můstkem- praktického života- co to prakticky znamená pro můj život. (Jestliže vyznám, že Ježíš Kristus je můj Pán, znamená to , že ..... )

Základem jakéhokoliv vyznání není dogmatická formule, ale moje vlastní zkušenost (nebo i převzatá ) s Bohem. Tak vznikají vyznání víry, které najdeme v Bibli. Viz vyznání židů: Hospodin nás vyvedl z Egypta..v Dt 26.1-11z prvního čtení. I Klasické židovské vyznání Šma Israel : *Slyš, Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin jediný. (Dt6,4)* je v podstatě odpovědí na Boží vyvolení a záchranu.

Křesťanská víra je vázána na osobu a spásný čin Ježíšův. Všechna novozákonní vyznání mají tedy jednoznačně christologický obsah.

Forma nejjednodušších vyznání víry je

1.nominální: jméno Ježíš je označováno různými predikáty -přídomky,

**Christos** – řecký překlad Mesiáš (Zeptal se jich: „A za koho mě pokládáte vy?“ Petr mu odpověděl: „Ty jsi Mesiáš.“ Mk 8,29;), což představuje souhrn všech očekávání a nadějí židů, kterým ovšem Ježíš dává nový význam; Je to termín, který se brzy mění v určitý druh Ježíšova příjmení.

**Kyrios**– řecký titul, který překládá hebrejské vlastní jméno Boží, Jahve, a který zmrtvýchvstáním přechází zcela samozřejmě i na Ježíše. Jde o titul řeckému světu mnohem bližší nežli Christos (*Ježíš Kristus jest Pán.*; Fp 2,11 + nedělní čtení *Vyznáš-li svými ústy Ježíše jako Pána a uvěříš-li ve svém srdci, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen. Ř 10,9)*

**Boží Syn**, kvalifikující přesněji termín Christos (*Filip mu řekl: „Jestliže věříš celým svým srdcem, nic tomu nebrání.“ On mu odpověděl: „Věřím, že Ježíš Kristus je Syn Boží.“ Sk8,37 nebo Jan 11, 27*Řekla mu: „Ano, Pane. Já jsem uvěřila, že ty jsi Mesiáš, Syn Boží, který má přijít na svět.“ Jan 20, 31*Tato však zapsána jsou, abyste věřili, že Ježíš je Kristus, Syn Boží, a abyste věřice měli život v jeho jménu. Atd)*

Tato nominální vyznání se různým způsobem kombinují (*Ať tedy všechen Izrael s jistotou ví, že toho Ježíše, kterého vy jste ukřižovali, učinil Bůh Pánem a Mesiášem.“ Sk 2,36*) a parafrázuji

**Spasitel světa** (Oné ženě pak říkali: „*Ted' už věříme ne pro to, cos nám ty o něm řekla; sami jsme ho slyšeli a víme, že toto je opravdu Spasitel světa.“ J,4,42*

Nejvyšší z nich je Tomášovo vyznání: Tomáš mu odpověděl: „**Můj Pán a můj Bůh.**“ J20,28

2.verbální: podtrhují Ježíšovu smrt, skutečnost, že byl pohřben a že vstal z mrtvých, a v případě smrti její zástupný charakter "za nás" nebo "za naše hříchy" (*.. věříme v toho, který vzkřísil z mrtvých Ježíše, našeho Pána, jenž byl vydán pro naše přestoupení a vzkříšen pro naše ospravedlnění. Řím 4,25*);

Odtud samozřejmě vyplývá také víra v Ježíšovo oslavení, jeho moc rovnou s Otcem a jeho příchod k soudu při vzkříšení mrtvých (*Věříme-li, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, pak také víme, že Bůh ty, kdo zemřeli ve víře v Ježíše, přivede spolu s ním k životu. 1 Sol 4,14*).

Je vyjádřeno formou

aklamací - shrnutím evangelia do krátké formule (např. *Odevzdal jsem vám především, co jsem sám přijal, že Kristus zemřel za naše hříchy podle Písem a byl pohřben; byl vzkříšen třetího dne podle Písem, ukázal se Petrovi, potom Dvanácti. 1 K 15,3-5*),

hymnu (např. *Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži. Proto ho Bůh vyvýšil nade vše a dal mu jméno nad každé jméno, aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno – na nebi, na zemi i pod zemí – a k slávě Boha Otce každý jazyk aby vyznával: Ježíš Kristus jest Pán. Fp 2, 6-11*)

Dalo by se říci, že celý Nový zákon je určitým vyznáním víry. Ale některé vybrané (zde uvedené) formulace se staly základem k jednotnému vyjadřování společné víry a zároveň vyčleňování se proti falešnému učení.

Zároveň vyznání víry tvořila a stále tvoří páteř tzv. křestního pravidla víry čili souhrnu víry, kterou vyznávali katechumeni při křtu.

Před vznikem dvanáctibodového Apostolica - Apoštolského vyznání víry (3.st.) existovala ve všech křesťanských obcích krátká vyznání víry, předávaná katechumenům před křtem. Nejstarší známé krédo pochází z 2.stol. Ze „Závěti našeho Pána Ježíše Krista v Galileji“: *„Věříme v Otce panujícího nad celým světem a v Ježíše Krista, a v Ducha Svatého, a ve svatou církev, a v odpuštění hříchů.“*

V důsledku různých dogmatických bojů vznikají stále více rozšířenější vyznání-kréda, které se snaží hlouběji specifikovat základní dogmatické výpovědi především christologické a trojiční (Kristovo Božství a lidství, Duch sv. jako rovnocenná osoba Trojice...( viz Biblická hodiny o sv. Trojici)

V průběhu staletí vznikaly kvůli obsahové neúplnosti nebo údajné nesrozumitelnosti další verze vyznání víry (např. vyznání Tomáše Akvinského) a také nově vznikající konfese (církve) se snažily své vyčlenění upevnit a vyjádřit svým vlastním vyznáním víry.

Ovšem tato přesně formulovaná a obsáhlá kréda mají dost daleko k onomu prvotnímu vyjádření mé osobní víry na základě své (či přejaté) zkušenosti s Bohem. Už jen proto, že samotná kréda je nutné znovu vykládat - vysvětlovat.

Naše husitské krédo, které takřka každou neděli vyznáváme je 100 let staré teologicky i jazykově poplatné době vzniku.

Zamýšleli jste se někdy nad jeho jednotlivými články? Rozumíte mu? Jak dalece korespondují s vaší osobní vírou? Jaké vyznání víry byste si pro sebe vybrali-vytvořili?

**Pro zajímavost** na přelomu století vznikla iniciativa Krédo pro lidi 21. století. Mnozí autoři si ho zjevně uvědomili až během pokusu sepsat své vlastní krédo. Zjistili, že svoji osobní víru mohou ve ctihodných formulích vyznání křesťanských církví rozpoznat již jen s velice dobrou vůlí. Na základě Projektu Krédo vzniklo těchto několik tezí:

1. Víra je věcí přesvědčení. Nevěřím tomu, o čem nejsem přesvědčen!
2. Uniformní formulace, jak představují Apoštolské a Nicejsko-konstantinopolské vyznání víry, už nezprostředkovávají reálné společenství víry.
3. Pouhé opakování a komentování starých formulí vyznání nedostačuje. V podmínkách postmoderní kultury je třeba nově vyslovit, o č vlastně v křesťanství jde.
4. Vyznání nemají být alegoriemi, které znamenají něco jiného, než co říkají.
5. Nezáleží na formulích, ale na obsazích (změna významu důležitých pojmů ve vyznáních víry).
6. Témata, která lidé považují za důležitá (příklady):
  - teodicea – dobrý Bůh x zlo ve světě (deismus, spoluutrpení boží)
  - život po životě
  - Ježíšovo synovství boží a christologie
  - kritika a znejistění vůči reálně existující církvi
  - poměr křesťanství a světových náboženství
  - Bůh nebo božstvo – prvotní síla nebo osoba
  - Bůh mimo náboženství
7. Důležité aspekty
  - osobně prožívaná víra
  - najít Boha v sobě samém
  - nežít „mimo“ život
  - synkretistická otevřenost